

Vaše mateřské mléko, kojení a COVID-19. Co na to říká dnešní věda?

Komplexní přehled toho, co nám odhalily dosavadní klinické výsledky

Mitoulas LR, Schärer-Hernández NG, Liabat S. Kojení, mateřské mléko a COVID-19 - co říkají vědecké důkazy? Přední pediatr. 2020; doi: 10.3389/fped.2020.613339.

„Kojení nebylo nikdy důležitější než v dnešní době,“

říká Jada Wright Nichol. MS, OTR/L, IBCLC

Jak se může COVID-19 přenést na novorozence?

Stejným způsobem, jako na kohokoliv jiného..

Hlavním způsobem šíření viru COVID-19 je přímý, nepřímý nebo blízký kontakt s infikovanými osobami a jejich sekrety, jako jsou **sliny** nebo **kapénky z dýchacích cest**, které se vylučují při mluvení, kašlání nebo kýchání.¹

Tyto kapénky (známé také jako „aerosoly“) se mohou přenášet přímo, například při kýchnutí nebo doteku kontaminovaného povrchu na kterém kapénky při kýchnutí ulpěly. Výsledky výzkumů provedených k dnešnímu dni ukazují, že tyto aerosoly mohou na lepence, plastu a nerezové oceli přežít až 72 hodin.² Do doby zveřejnění této informace

vědecké důkazy potvrzují, že infekce COVID-19 je u kojenců velmi neobvyklá. Děti nejsou téměř nikdy symptomatické a míra infekce se významně nemění v případě, že se dítě narodí vaginálně, je kojeno nebo je v kontaktu s matkou pozitivní nebo s podezřením na COVID-19.³⁻⁷

WHO⁸ a další organizace, jako je UNICEF,⁹ CDC,¹⁰ a Royal College of Obstetricians and Gynecologists (Královská vysoká škola porodníků a gynekologů)¹¹, kojení maminkám doporučují, protože pozitivní klinické důkazy potvrzují výhody mateřského mléka.

Může se COVID-19 přenášet prostřednictvím mateřského mléka?

Současné důkazy naznačují, že mateřským mlékem se COVID-19 na kojence nepřenáší.¹²

Zatímco nedávná zpráva nezjistila v žádném vzorku mateřského mléka odebraného ženám s onemocněním COVID-19 žádný virus,¹³ některé dřívě-

jší zprávy zaznamenaly v mateřském mléce přítomnost drobných částí RNA z viru.¹⁴⁻²⁰ Nicméně, **v těchto vzorcích nebyly nalezeny žádné důkazy o úplném a/nebo aktivním viru**, což znamená, že přenos viru na dítě prostřednictvím mateřského mléka je vysoce nepravděpodobný. Je důležité

si také uvědomit, že drobné části virální RNA byly nalezeny pouze u náhodných vzorků mateřského mléka, odebraných jedné a té stejné COVID-19 pozitivní matce.^{15, 18, 19}

Vědci usilovně pracují na tom, aby zjistili, jak se RNA COVIDu-19 mohla

do mateřského mléka dostat, přičemž jedním z přijatelných vysvětlení může být, že mléko bylo kontaminováno kapénkami z dýchacích cest, které se do mléka dostaly, když matka vzorek mléka odsávala. Několik studií

ukázalo, že Holderova pasterizace, běžně používaná metoda v dárcovských bankách mateřského mléka, dokázala virus COVID-19 zničit poté, kdy byl do vzorků mateřského mléka následně přidán.^{18, 21, 22} To doka-

zuje, že zejména v době COVIDu-19 je pasterizace mateřského mléka bezpečnou a možnou alternativou.

Dosud žádné studie neprokázaly, že mateřské mléko je příčinou infekce přenášené z matky na dítě.

Může mateřské mléko matek pozitivních na COVID-19 chránit dítě před onemocněním koronavirem?

Kromě všech známých prokázaných výhod kojení, rovněž i 23 nedávno provedených výzkumů naznačilo další výhody specifické pro COVID-19:

v mateřském mléce matek, které prodělaly COVID-19 byly nalezeny protilátky, které virus deaktivují, což prokazuje silnou imunologickou

reakci mateřského mléka proti viru.^{13, 24–26}

Současný výzkum naznačuje, že mateřské mléko maminek s onemocněním COVID-19 poskytuje proti viru aktivní formu ochrany. Tuto ochranu dítě při podávání náhradní kojenecké mléčné výživy nemůže získat, což zdůrazňuje důležitost kojení během pandemie.

Jste-li čerstvá maminka, která má pozitivní test na COVID-19, dodržujte při kojení **3 Pravidla**:⁹

NOSTE

během kojení
a odsávání roušku

MYJTE

si před a po dotyku dítěte
ruce mýdlem

OTÍREJTE

a pravidelně dezinfikujte
povrchy

References: **1** WHO; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.who.int/news-room/commentaries/detail/transmission-of-sars-cov-2-implications-for-infection-prevention-precautions>. **2** van Doremalen N et al. N Engl J Med. 2020; 382(16):1564–1567. **3** Blumberg DA et al. Am J Perinatol. 2020; 37(8):769–772. **4** Sisman J et al. Pediatr Infect Dis J. 2020; 39(9):e265–e267. **5** Vivanti AJ et al. Nat Commun. 2020; 11(1):3572–3578. **6** Bwire GM et al. J Med Virol. 2020; doi: 10.1002/jmv.26622. **7** Walker KF et al. BJOG. 2020; 127(11):1324–1336. **8** WHO; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/10665332639>. **9** UNICEF; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.unicef.org/eap/breastfeeding-during-covid-19>. **10** CDC; 2020 [cited 2020 Jul 21]. Available from: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/care-for-breastfeeding-women.html>. **11** Royal College of Obstetricians and Gynaecologists [cited 2020 Jun 19]. Available from: <https://www.rcog.org.uk/en/guidelines-research-services/guidelines/coronavirus-pregnancy/covid-19-virus-infection-and-pregnancy/>. **12** Cheema R et al. Am J Perinatol. 2020; doi: 10.1055/s-0040-1714277. **13** Pace RM et al. medRxiv. 2020; doi: 10.1101/2020.09.16.20196071. **14** Wu Y et al. SSRN Electron J [Internet]. 2020; Available from: <https://ssrn.com/abstract=3562059>. **15** Groß R et al. Lancet. 2020; 395(10239):1757–1758. **16** Costa S et al. Clin Microbiol Infect. 2020; 26(10):1430–1432. **17** Tam PCK et al. Clin Infect Dis. 2020; doi: 10.1093/cid/cia673. **18** Chambers C et al. JAMA. 2020; 324(13):1347–1348. **19** Bertino E et al. SSRN Electron J [Internet]. 2020; Available from: <https://ssrn.com/abstract=3611974>. Available from: <https://ssrn.com/abstract=3611974> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3611974>. **20** Bastug A et al. Breastfeed Med. 2020; 15(8):488–491. **21** Conzelmann C et al. Pediatrics. 2020; doi: 10.1542/peds.2020-031690. **22** Walker GJ et al. J Paediatr Child Health. 2020; doi: 10.1111/jpc.15065. **23** Victora CG et al. Lancet. 2016; 387(10017):475–490. **24** Dong Y et al. Emerging Microbes & Infections. 2020; 26(6):1–12. **25** Fox A et al. medRxiv. 2020; doi: 10.1101/2020.05.04.20089995. **26** van Keulen BJ et al. SSRN Electron J [Internet]. 2020; Available from: <https://ssrn.com/abstract=3633123>.